

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četiristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Zarja Slovanstva.

Pod tem naslovom piše česki „Pokrok“ članek, ktere prinašamo svojim bralcem razen zaradi njegove važnosti in zdravosti njegovih misli tudi v to svrhu, naj bi bil vodilo in budilec poguma onim našincem, ki so, kakor je videz, že prst na čelo nastavili premišljujoči: ali bi šli k Črnetu v rajhsrat poljakovat, ali bi ostali možje in se ne prestrašili tudi direktnih volitev. Da, Čehi so politiki, zato ne gledajo samo kar pred nosom imajo, ampak naša slovanska bodočnost jim je kažipot tudi v zdanjem ravnanju.

„Pokrok“ omenja velikega slavja in hozanalkljanja, ki odmeva ob novem letu iz nemškega časopisja zaradi tega, da je Nemško zdaj na tako veliki višini. Pozabijo pa Nemci čisto, da bodo morali zopet s svojega viška doli, da grom udarja najrajše po gorah in višinah.

„Ako Nemci zdaj na začetku leta 1872 tako samozaljubljeno gledajo okolo sebe, moremo tudi mi Slovani kljub vsem nezgodam tega trenutka biti mirni, zadovoljni s svojim denšnjim položajem, ker mi lezemo navzgor. Prav na začetku leta 1872 začenja imeti pojem „Slovanstvo“ važnost, kakoršne nikdar ni imel. Bilo je prej samo med nami, pri sosedovi domači mizi, da smo si med seboj citirali besedo Kolárovo, da „edino Slovanstvo ima bodočnost“, da „lipa cvete sicer najkasneje ali najlepše dišeče, lipa — sveto drevo Slovanov“; in kdo je mogel za zlo imeti zapadnikom, kateri so slučajno izvedeli o mislih v naših ubogih glavah — ni jih tudi mnogo bilo, kateri so izvedeli, — kdo jim je mogel zameriti, da so posmehljivo z ramo zgibali nad čudnim dvomnim stanjem naših možgan — zmerom smo bili osamelci orači v širem polju, kateri so na mestu meča imeli samo plugovo jeklo v čislih, zmerom smo bili narod služabnih hlapcev v svojem lastnem domovju, od Šumave tja do Urala in Sibirije, in od Belega morja tja do zdaj slovanskega Ararata, na katerem se je nekdanj ustavila arha Noe-jeva.

„Ali časi so se obrnili na naš dobiček. Denes, ko v znanosti statistični in na bojnem polju začenjajo določavati, tedaj vladavati številke in „večjine“, denes izgubljeva beseda „služabni“ svoj pomen, in dozda meglena postava Slovanstva začenja naglo postajati živo telo in kri. Mi moremo z veseljem gledati v bodočnost, ker mi lezemo navzgor.“

„Od pada Francoske se vidi da je ves nemški svet vržen iz svojih podlog, in edino upanje v zopetno uravnanje se polaga na Slovanstvo. Na Angleškem pred štirimi leti niso vedeli, da je ta beseda „Slovanstvo“ na svetu; denes se tam izdajajo brošure, kaže s strahom kako se slovanska zavest širi na vshodu, posužjenem po kupčevskem značaju anglosaskega plemena. Navdušen govornik zbornice španjske, Castellar, se boji da bi „sebični duh“ plemena germanskega človeško družbo v prvotne snovi ne razložil, kliče z upanjem: „Rešenje socijalnega vprašanja je poklic slovanskega plemena, ker so si celo revolucijski kričarji „internationale“ izposodili svoje geslo od občinske organizacije slovanskega življenja.“

„In Renan, eden nemškemu značaju najprijaznejih učenjakov med Francozi, vrže mu denes odločno svedočstvo v oči: „Za prevzetnostjo pride pad. Ne bode preteklo deset, petnajst let — pravi Renan — in tudi vi boste jedli kruh ukročenih in potolčenih. Vi ne ponemčite Poznanjskega, Čehi vam uidejo, in pride čas, ko vam bode Slovanstvo oboroženo klicalo: „Nazaj dajte vzeto zemljo Obodritov in polabskih Slovanov.“ Naj si dinastični krogi napivajo, naj se diplomati pitajo z mlekom „miru“, v zraku vse eno leži burja, in kot edini mogoči zmagovalci bodočnosti se javi Slovanstvo. In ona država, ki z eno roko napija nemškemu zmagovalcu, piše z drugo roko že na početku l. 1872 v svojem uradnem listu: „Slovanstvo je denes živo dejanje, katero nobena človeška moč ne more več iz zgodovine izbrisati.“

„In to je živa zdrava kri „barbarov“, ki se mera vcepiti na koren zapada. Mislite da je Slovanstvo l. 1848 vse svoje število pokazalo. Denes ne izhajate več s štenjem Slovanov na Turškem in Avstrijskem, denes že tudi začenja smisel dobivati Slovanstvo v Pruskem. Kakor je leto 1848 s svojimi viharji zbudilo milijone avstrijskega Slovanstva, tako z nemško vojno l. 1871 vstajajo k življenju na pol zakopani ostanki „polabskega Slovanstva.“ Čitajte same uradne časnike berlinske in prepričate se o tem. Prusko Šlesko začenja nenkrat pestovati narodnost poljsko, koja je tam veljala za mrtvo kakor česka v Čedah do l. 1848, in v zapadnem Pruskem, v tej zibeli Prusaštva začenja policija imeti delo z opazovanjem življenja nemškega, da tudi Lužičani v Saksonskem, in Kašubi v Pomeranskem in Pobaltiskem niso več pozabiti. Ob Odri in zanj začenja pod trdo skorjo ponemčenega fevdalizma Carlovitzev, Radovitzev in Itzenplitzev bujiti in šumeti v mravljišči slovanskem — in to je znamenje na začetku l. 1872, torej ima smisel, ako Renan pravi „domovine Obodritov in polabskih Slovanov se začenjajo gibati.“ Zato je pogum in tolažba, ako čitaš samoljubne hvalospeve nemških listov na pozdrav l. 1872, — naše solnce ne ide k zahodu doli nam se stopro prikazuje jutranja zarja.“

Ruska politika in Nemci.

Nemci, posebno dunajski ustavoverci, so se posebno veselili znanega članka v ruskem „Prav. Vjestniku“ in že mislili, da imajo v Rusiji zaveznika proti nam drugim Slovanom. Tako je n. pr. „N. Fr. Pr.“ rajala, kako „Rusi Čehom domu posvetijo.“ Da se naši protivniki, strasti slepi, varajo in blamirajo, to smo v svojem članku „Ruska vlada o evropskem položaju“ 23. decemb. lanskega leta posvetili. Veseli nas, da se nismo zmotili: „Journal de St. Petersburg“ glasilo ruskega državnega kancelarja kneza Gorčakova, „posveti“ zdaj Nemcem „domu“ tako-le odgovarjaje njihovemu beračenju za zveze proti nam:

Listek.

Dona Klara.

(Historična podobica.) *
(Konec.)

Morda se je mlada žena v tem hipu spomnila, da bila bi ondi, dasiravno v ostrih burjah, srečnejša, nego tu v milobi južnih sap.

Srebrni glasi gondoline so jo prebudili in povzdignila je oko. Pred njo na peščenem potu je stala mlada ciganka in urno prebiralala strune.

Dona Klara je srkala z radostjo te glasove, ki so sedaj tožeče se razlegali v večer, sedaj bolj polagoma, sedaj bolj kipeče, sedaj tolažilno in sedaj zopet tožeče.

Oveselila se je Dona Klara, ter vrgla rumen zlat v pesek. Igralka ga je hlastno pobrala in potem odšla, klicaje na darilko stotero božjih blagoslovov.

Ali Dona Klara je ostala na balkonu.

In blede mesec prišel je iznad morske vršine, ter jo spremenil v tekoče srebro. Lahno so

*) Glej „Slov. Naroda“ št. 151 od 28. dec. m. l.

se vzdigovali mali valčki, kakor da bi želeli poljubiti nebo in na nebu jadraje svetove.

V daljini je plavala ladja in bistro oko Done Klare razločilo je v jasni noči bela jadra na jamborah. In mir, kateri je vladal v natori, vlegel se je tudi v njeno sree.

In ostala je še dalje in dobro ji je del hladan, pih od morja. Nekje je ura bila in Dona Klara je vstala. Ali izza bližnjega grmičevja je prihitela moška oseba, zavita v španjsko haljino, ter stegovala roke proti nizkemu balkonu.

„Klara, zlata Klara!“

„Rihard!“

Otrpneli so ji straha udje, zgrudila se je na poprejšnji sedež in na balkonove držaje je omahnila težka glava.

„Koliko časa sem vas iskal, Dona Klara, po vaši španjski domovini, pri Granadi in drugod!“

„Vitez Falkenstein! vzdignila je nezmožno, ali niste izvedeli, da sem se zavezala z Don Alfonzom?“

In ubogi vitez obmolknil je tužno.

„Čemu ste torej tukaj?“

„Ne vprašajte tako Dona! Hotel sem vas videti še enkrat!“

Pravil je potem, koliko je trpel, kako peš popotoval po španjskih peščinah, kako se mu je krčilo sree, ko je naposled izvedel, da je žena Don Alfonza. Pravil je o svoji ljubezni, o svojem boji, o svoji boleznii za dolgo rano.

In Dona Klara ni imela kamenitega srca, oradostila se ji je duša in pozabivši sveto dolžnost sladko mu je šepetala:

„Kako vam je blede lice, vitez Falkenstein!“

„Življenje se mi ni mehko postlalo, Dona Klara!“

„In tudi meni ne vitez!“

„Ali je to pravično od osode Klara!“

„Bog ve! bog ve, vitez Rihard!“

In pričela je solze točiti in položila je vročo glavico na njegove rame in ni mu branila, ko ji je poravnaval zlate lase.

„Klara! noč je zagrnila zemljo in na nebu se svetijo zvezde!“

„Noč je, Rihard, noč je, noč je!“ —

Plašno ga je objemovala in zdihovala in jokala.

„Ostani še, ostani, saj je v zadnjič!“

In preskočil je balkon, ter ostal pri njej.

Na nebu pa so sijale zvezde ali na zemljo

„Nekterim novinarom na Dunaji stalo bi preveč truda odreči se obrekovanju. Ker se zmernost pred kratkem objavljenega programa našega vladnega lista ne da tajiti, trde, da vidijo v politiki Rusije precep in dvomijo o njeni odkritosrčnosti. Komur zgodovina minolosti ni mrtva črka, njemu je jasno, da vladni list, ko je ta splošna premišljevanja objavil, ni nič drugega, ko izrekel je še enkrat tradicionalno politiko carskega kabineta. V letnikih našega časa je dosti dat, ktera to dokazujejo. Ako bi bila Rusija imela res čestilakomne namere, ktere se jej pripisujejo, ne bilo bi manjkalo prilik, jih izvesti v letih 1829, 1837, 1840, 1848. Ta zadnji datum bi posebno imel biti v spominu dunajskih novinarov. Carskega kabineta ni vodila, kakor se je trdilo, politična sentimentalnost, temveč utrjeni pomisleki, kteri so mu kazali Avstrijo in Tursko kot potrebna elementa za evropsko ravnotežje in kteri so ga napotili, da ni ločil ruskih interesov od vseobčnih interesov miru in družinskega in političnega reda. Dogodki so mogli dementirati pravičnost teh proračunanj, pa ne more se tajiti, da so pričala za blagovoljno ozirnost na interese sosednjih držav, za razločno zavest splošnih dolžnosti Rusije nasproti Evropi in zato, da Rusija nima čestilakomnih skritih misli. Krimska vojska je gotovo prepričanje ruske vlade mnogo premeniti morala.

„Vendar ni Rusija od tega časa, kljubu vedenji različnih ministerstev, ktera so se na Dunaji vrstila, kljubu nepopoljšljivi sovražnosti avstrijskega novinarstva, nikoli hotela Avstriji nasledke njenih političnih hib še občutljivejše delati ali jih porabiti v prid čestilakomnih namer, ktere se Rusiji podtikajo. Dasiravno sama sebi in svojim notranjim delom udana, je Rusija tako 1859 ko 1866 ves svoj upliv porabila, da bi odvrnila konflikte, kterih nasledke je naprej videla. Trudila se je odstraniti jih po mirnem posvetovanji na kongresih in ko so se vneli, zaprla se je v svojo neutralnost, pa za to ni nehala povzdigovati svojega glasu za občni mir in za ohranitev na pogodbah utrjenega evropskega ravnotežja. Tako je tedaj pač razvidno, da vladni list „Praviteljski Vjestnik“ ni na dan spravil nikakoršne novosti ali premembe, ko je razvil program zmerne politike, ktere se je ruska vlada vedno držala.

Kar zadeva razmere o slovanskem vprašanji, niso nič manj stalne, ker so utemeljene na pameti, pravici in lojalnosti. Nikoli ni Rusija tajila vezi sočutja, ktere jo vežejo na narode enega rodu, ki so v Evropi raztrošeni. To so prenaravni in preopravičeni narodni čuti, da bi moglo priti kaki vladi v misel, da bi jih ne priznala. Nikoli jih ni razburila s pristranskimi pro-

vokacijami, ker to ni koristno ni njenim ni njihovim interesom. Kar Rusija slovanskim narodom želi, to je politični duh, kteri je ljudstvom to, kar je duh blagostanja osebi. To je tudi najbolje, kar more želeli Avstriji v oni krizi, v kteri sedaj živi.

Kar zadeva „odkritosrčnost“ govora vladnega lista, naj se dunajski listi pomirijo. Rusija je tako srečna, da ima krepko vlado, ktera ima svoje korenine v zgodovini in narodnih čutih ruskega ljudstva — vlado, ktera se je z njim identificirala, kteri ni treba političnih pripomočkov, tudi ne razburjenih strasti in ktera osodo dežele z mirnostjo, pametjo in mero po potih, ktere njeni resnični interesi kažejo, voditi more. Zraven tega je tudi tako srečna, da nima ne enega pozitivnega interesa, ki bi ne bil pošten, pravičen in neočiten.

Domače in slovanske novosti.

— Volilcem ljubljanskega mesta piše odbor društva Slovenije: Podpisani odbor, ki vsled črke f) postavnih svojih pravil ima pravico, ozirati se na volitve v mestni in deželni zbor, je po tem, kar je v kratkem času zaradi zadnje volitve dveh deželnih poslancev izvedeti mogel o napačnem imeniku volilcev, protest napovedal volilni komisiji ljubljanski in potem deželnemu odboru. V 3. seji minulega deželnega zbora ni bila potrjena volitev dr. Zupana in dr. pl. Kalteneggerja, ampak deželnemu odboru se je ukazalo, naj on natanko pretrse volilnik, ki ga je sestavil mestni magistrat, in potem prihodnjemu deželnemu zboru poroča: ali se morete te dve volitvi potrditi ali ne. Da podpisani odbor more svoj protest z djanskimi dokazi utemeljiti, so naprošeni vsi naši mestjani, kterim gre pravica voliti, naj mu naznani: 1) ali so, če brez priklad plačujejo 10 gld. davka, vpisani bili v imenik volilcev ali ne? in 2) ali so prejeli izkaznico (Legitimationskarte) za volitev ali ne? Stvar je važna ne le za to volitev, temuč tudi za prihodnje mestne volitve, kajti pravica volitev je ena najimenitnejših pravic državljanov.

— Iz kranjskega šolskega sveta 28. dec. Gosp. Matija Majar je ministerstvu nauka 4 svojih slovanskih knjig, ki jih je spisal pred več leti („Pravila“, „Spisovnik“ itd.) predložil s prošnjo, naj bi se vpeljele v šole. V soglasji z vprašanji ravnatelj je deželni svet izrekel, da te knjige so dobro blago za šolske knjigarne, ali za učni nauk v šoli niso primerne. — Ponudba šolskega nadzornika gosp. A. Klodiča, da ga je volja spisati slovansko-grško slovnico, se je odobrila, ako pisatelj jo osnuje po Curtiusovi nemško-grški. — Naznanilo ljubljanskega

magistrata, da zavoljo pomanjkanja denarja ne more zidati poslopja za ljudsko šolo, je rešil šolski svet s tem, da se zankaže magistratu, ki še nobenega šolskega poslopja nima, da letos mora zidati šolo po tistih pomočkih, kakor se šole zidajo drugje po deželi, kajti potreba je tem silniša, ker glavno mesto Ljubljana — v slab izgled kmetškim občinam — okolo 600 otrok šteje, ki nobene šole ne obiskujejo! — Ker se v Koprvniku v Radoljskem okraju ne more napraviti pravilna ljudska šola, se je obljubilo 110 gold. povračila gospodu, ki prevzame vsaj šolstvo za silo. — Načrt slovanskega berila za 4. razred ljudskih šol, ki so ga po naročilu šolskega sveta izdelali gospodje Praprotnik, Močnik in Tomšič, je bil v vseh 4 razdelkih odobren ter se bode priporočil ministerstvu v potrjenje. „Nov.“

— Črne je menda edini slovenski poslanec, piše „Soča“, kateri se bo udeleževal sedanjega zborovanja v dunajski lesenjači. Bog varuj! da bi ga ne bilo! Predelska železnica bi šla po vodi, davki bi se naši deželi navalili, da bi bilo joj. Sežanci bi ne dobili glavne šole itd. Črne, neustrašljivi zagovornik (!) naših pravic in koristi, mora biti v zboru; kdo drugi bi nas rešil tolikih izgub in kdo bi rešil njega vsakdanje izgube — 10 goldinarjev?! —

— Biskup Strossmayer je na svojem potovanji po Italiji v Neapoli zbolel in piše se, da precej nevarno.

Dopisi.

Iz Celja, 3. jan. [Izv. dop.] Končno obravnavanje zaradi posilnosti najete nemškutarke drhali 19. junija 1870 v Novi vasi pri Sl. Bistrici proti narodnima kandidatoma dr. Serneu in Radaju in njihovim spremljevalcem kaplan Slatinšku, Fr. Rapocu itd., se je danes začelo. Bilo je 16 obtoženih večjidel delavcev fabrikanta Sternberga pri Slov. Bistrici. Pozvanih je 40 prič. Predsednik je gosp. prezident okrožne celjske sodnije sam; pridružena sta mu svetovalec gosp. Levičnik in Fras; državni pravdnik je substitut gosp. pl. Schwarzenberg, zagovornik obtoženih, v takih političnih pravdah že znani dr. Holzinger iz Gradca. Kot stenograf sedi pri mizi g. J. Tanšek iz Brežic. Dvorana je napolnena zbrana občinstva. Obravnava se je začela ob 9. uri dopoldne in je trajala do dveh popoldne in popoldne od 4. ure naprej pozno v noč do devetih, tedaj čez 10 ur. Zaslišani so še samo obtoženi, kteri so razve dveh vsi zavoljo tepeža in tatvine nekteri že večkrat kaznovani. Zagovarjajo se čudno, vsak pravi, da nič ne vé, drugi da je pijan bil itd. Sploh se pa vidi, da so bili le orodje in da

padala je nežnja megla ter jo zavila v tenek pajčelon.

Preteklo je nekaj dni.

Don Alfonzo se je bil povrnil iz Madrida, da bi preživel nekaj dni v naročji svoje žene.

Bil je večer in bila je noč.

Tiho je vstala Dona Klara in stopila na balkon. Denes ni svetila luna in zvezde se niso prižgale na večnem oboku.

Prišel je tudi Rihard.

„Don Alfonzo je prišel, šepetala je tiho, — Don Alfonzo je prišel in zdaj je čas, da odidem jaz! odgovoril je vitez.

„Dona Klara bodi zdrava!“

„Rihard! Rihard! kamo odideš?“

„Amerika se bojuje zoper Angleže in želim se udeležiti njenih bojov za prostost!“

„In midva se ne vidiva več?“

„Težko Dona Klara! V Evropi je življenje gnjilo in bliščeči njeni dvori me ne vežejo na njo.“

Vitezu pa je pričelo srce pokati in iz oči so mu solze in postal je mehak kot otrok.

Kdo ne ve kako težko da se rodi možka solza?

„Rihard, bog te obvari!“

„Dona Klara!“

Tisti večer je prišel Don Alfonzo vinjen iz Valencije domu. V prijateljski družbi vnel se je bil prepričani zaradi španske politike proti Angležem in Amerikancem. Razburjen se je bil povrnil Don ter se hitro vrgel na visoko posteljo. Ali spanec mu ni hotel objeti trudnih oči, tako dolgo, da je vstal, se napravil, ter se na posled podal na vrt v nočni hlad.

In stoječ za grmičevjem čul je, kar sta govorila ljubeča pri balkonu. S krvavim očesom potegnil je rapir iz nožnice.

Ali ko je nezvesta žena položila bele roke svojemu ljubimcu krog vrata in ko mu je vroče usta poljubovala, zavrela mu je krv in planil je iz zatišja, ter v skoku porinil meč nesrečnemu vitezu v hrbtišče.

„To imaš od mene!“

A oni se je zgrudil na pesek.

„Dona Klara! pri Granadi! pri Granadi!“

Potem pa je zaspal za večno. Tedaj pa so se na nebu pretrgali črni oblaki in luna je zasiljala, a le za malo časa. Zatem pa je nastala črna

tema, dežne kaplje so padale na zemljo, in iz daljine bučalo je morje, ki je s srditimi valovi butalo ob kameneno strugo.

Don Alfonzo pa je s plašnim obrazom vlekkel umorjenega do brega, ter ga pehnil v peneči grob.

Drugo jutro se ni poznal več sled moritve, zakaj med nočjo izmila in splavila je huda ploha krvave ostanke.

Nekaj dni zatem so našli ribarji ob morskem bregu na pol segnito človeško truplo, katero so zagrebli na malem pokopališči ribarske vasi.

In nikdo se ni solzil za tujcem, ki ga ni nihče poznal, nihče ljubil.

Kako je vendar težko umirala Dona Klara! — a ona bi bila rada umrla, ali kakor bi se branilo telo, krasno telo zapustiti iz svoje oblasti oživljajoči duh — živela je, ter pojemala dan za dnevom.

Dolg benediktinec klečal je pri njeni postelji in opominjal, z debelimi jagodi svojega moleka:

„Moliva Dona Klara! moliva dona!“

Pater Rodrigo, saj rada umrjem.“

„Ali vendar, prosiva božjo porodnico, morda vam zopet zdravje da!“

Dalje v Prilogi.

so takrat brez dvombe samo kot orodje nemškutarske stranke, privržencev, kandidatov Brandstet-tera in Seidla rabljeni bili. Sicer pa je vidno, kako so ti revčki čudna in revna podpora nemškutarske kulture.

Denes je bilo zaslišano samo 11 prič, med njimi poškodovani gosp. dr. Sernec, Rapoc, Divjak, na dalje kaplan Boh, Slatinšek, dr. Radaj, komisar Korber. Posebno klasični in zanimivi so bili izreki slovenskih posestnikov, korenjaka Fr. Divjaka iz Frauhaima in Kobale od Bistrice. Čudno rolo igra zagovornik obtoženih dr. Holzinger. Priče govore večidel slovenski, Holzinger, ki je iz nemškega Gradca pridrdral, ne razume slovenski, ter je v zadregi pri obravnavi in mu je teško svoje trivijalne šale prodajati. Velik smeh med nazočnimi je zbudilo, ko je dr. Holzinger na poškodovanega Fr. Rapoca nemško začel vprašanja staviti, slednji pa se proti njemu obrne in mu slovenski odgovarja. Dr. Holzinger je napravil kar dolg obraz, ker nič ni razumel. Tiho se vsede po nepričakovanem slovenskem odgovoru osupnen. Državni pravdnik pl. Schwarzenberg svojo nalogo dobro izpolnjuje in se vidi, da je precej dobro podučen, kar pri predsedniku gosp. Vestu ni tako razvidno. Vendar se meni ni preveč taktno zdelo, da je predsednik slovensko odgovarjajočim zaslišanim pričam nemška vprašanja stavil.

O tem in drugih stvareh bode Vam stenografični zapisnik gosp. J. Tanška zanimiv material ponudil. Obravnava bode gotovo trajala 3 dni, jutre pride še okolo 30 prič na vrsto, potem govor državnega pravdnika, poškodovanih in zagovornika.

Iz Ljubljane, 4. dec. — Denes popoldne ob 1. uri je v tukajšnji tovarni za tabak počil glas, da gori. Delavke, katerih je 800, so bile vsled tega grozovito prestrašene, vse je hitelo k izhodu in sicer edinemu, kterega ima tovarna. Nastala je grozovita gnječa, mnogo žensk je padlo na tla, oplášena tropa pa po njih truplih iz tovarna. Ena delavka je takoj mrtva ostala, več je bilo težko poškodovanih — zlomljene roke in noge. Manj težko poškodovanih jih je pa več. Celi hrup o ognju je bil prazen, nastal je le vsled tega, ker se je iz dimnika nenavadno kadilo. Nesreča bi bila tem večja, da ni neki previden človek zaprl nekoliko sob, da delavke niso mogle ven. Izmed težko ranjenih je neka delavka odprla okno v drugem nadstropji-a v svojo nesrečo, kajti delavke za-njo so jo v gnječi pahmle skozi okno, zlomila si je roko in nogo.

Iz Ptujja, 2. jan. [Izv. dop.] Ali si že slišal, vpraša me neki gospod, ko sem ob sedmih zjutraj še na pol zaspan na ulico prišel? Kaj bi slišal? Ne veš kaj se je včeraj čudnega dogodilo? — Jaz nisem ničesa slišal, saj vidiš, da sem komaj iz postelje izkocacal. Pa kaj bi se bilo včeraj

„Vsaj sem dosti časa, dosti preveč časa že živela!“

„Ali vendar boga prosiva!“

„Pater Rodrigo jaz sem živela, ker sem ljubila, in da sem ljubila, moram umreti!“

In vzela je iz pod svojega zglovja bele listine.

„Tu berite pater!“

Pater Rodrigo obrisal si je prste in odpadel mu je molek.

„Oj Dona Klara, odkod toliko zaupanja! A blagovolite da pristopim k oknu, star sem že in oči so me zapustile!“

Pristopil je k luči in bral in bral in mogoče da spomnil se je istikrat, kolike vrednosti da je žensko ljubeče srce!

Ko je zopet pristopil, nehala je bila Dona Klara živeti. A menih je ostal pozno do mraka in molil in prebiral jagode, ter prosil odpuščanja iz nebes za greh.

Čas pa je pretekel in zavil iste prigodjave v zagrinjalo starodavnosti. Ivan Tavčar.

tudi takega zgoditi moglo, včeraj je bil svetli božični dan? — Tepli so se? — A kdo? ali ne veš, da je po humanitarnih postavah nove liberalne ére tepenje prepovedano, da ne smejo ni častniki več vojakov, ne profesorji več dijakov pretepati, in če bi se kaj takega zgodilo, bi ves liberalni svet kričal: križajte ga, križajte ga?! — To pa nikdje nije prepovedano, da se med seboj nebi smeli tepsti, da nebi smel častnik častniku, ali profesor drugemu profesorju zaušnice dati. — Pa nič ne veš, da so se učeni gospodje profesorji včerej topli? — Ni mogoče, pa vendar niso slovenski profesorji med njimi bili, oni vsaj niso naši stranki takega škandala napravili? — Kaj še, samo nemški so med seboj bili. — Ni mogoče, „im Deutschthum liegt der Fortschritt, im Deutschthum liegt die Freiheit, im Deutschthum liegt die Bildung,“ gospodje tega ekskvizitnega naroda vendar niso kaj takega storili, kaj si za božjo voljo misliš Ti od totih gospodov, pred si dam glavo odrezati, kakor bi kaj takega verjel! — Da dostikrat bi dobro bilo, da bi brez glave v družbo prišel, vsaj nebi zaušnice dobil. To se mi vendar le čudno zdi, da Ti tega nisi slišal, da sta se včeraj dva nemška profesorja pri kozarcu dobrega slovenskega vina tepla, in vse čaše podrobila, tako, da je jih morala celo prosta vinarca z besedami miriti: „jaz sem mislila, da se kaj takega samo pri nas prostih kmetih godi, da so učeni gospodje tudi tako neotesani, kaj takega še do sedaj nisem vedela.“ Ali dragi prijatelj, to Ti povem samo „sub rosa,“ ne razglasi tega nikde, to bi bil strašen škandal; če pa ne moreš zamolčati, te pa zaobrne stvar, in reci, da je Slovenec vmes bil, in se je naupil, da komaj ta dan pričakuje, kedaj bodo vse Nemce iz slovenskih dežel iztirili, in da je tako celi nemir provociral. — Dobro, to Ti obljubim storiti, ker „calumniare audacter, semper aliquid haeret.“

Iz Ptujja, 3. januarja. [Izv. dop.] Vese-lica, ktero je ptujška čitalnica na novega leta dan napravila, je izvrstno izpala. Tu smo prvokrat čutili koliko je vredno, če društvo na dobrih tleh stoji, če ima prilično poslopje, in dobro gostilnico. Vse sobane so bile napolnene, da smo se komaj gibali, in med družbeniki je vladala navdušenost in židana volja. Najprej se je igrala šaloigra „Uskok“, ktero so gospodična Schönweterjeva (Metika), gospodje dr. Ploj (Zelovič) in Gregorič (Trnovski), potem gospodje Peterka (Janez) in Grünfeld (Peroprask) predstavljali, in sicer tako dobro, da nismo kaj takega pričakovali. Ptuj je že pri več prilikah pokazal, da ima mnogo spretnih moči, ker pri vsaki predstavi nekatere nove osebe na oder stopijo, in svoje naloge izvrstno vrše. V prvi vrsti si štejemo v dolžnost, omeniti gospodično Sch. ktera pri vsaki igri s svojim izbornim igranjem in posebno gladi- kim in lepim izgovorom vsikdar zelo dopada. Ravno tako so gospodje prav dobro igrali. Občinstvo je bilo s predstavo jako zadovoljno. Izrečemo tedaj željo, da bi v postnem času zopet ktera igra na oder prišla. — Po predstavi je bil govor g. Lilek-a, in potem veliko srečkanje, ktero je skoro do polnoči trajalo in slednjič smo se tudi malo zaobrnil, kar se v tem času ne da več zaprečiti, kder je mlado ljudstvo zbrano. Tako je veselica do zjutraj trajala. Društveniki, kateri so bili gotovo v večini nazoči, pa so imeli priliko, se prepričati, da je novo podvzetje društva bilo za res srečna misel, za slovensko stranko ptujškega okraja v obče, za narodnjake na Ptujju pa posebno. Naj pa tedaj tudi društvo materialno podpirajo, in mu dajo mogočnost, svoje dolžnosti redno spolnovati; z djanjem naj vsak dokaže, da mu je blagor slovenskega družabnega napredka na sreči ležeč, besede so prazne, in male vrednosti.

Iz Zagreba, 2. januarja. [Izv. dop.] V očigled vršujočega se dogovarjanja in pogajanja na Dunaji, drži se naše občinstvo dosta hladno in zadržno; da! z obzirom na važnost predmeta, celo mlačno, sicer pa odločno resno in samo v sebe zaupno. Telegrami, prihajajoči iz Dunaja o napredovanju dogovarjanj, sprejemajo se — dasiravno

niso nepovoljni za nas — hladnokrvno. To je znamenje, da naše občinstvo nima pravega zaupanja in malo nadeje v končen izid započete pogajanja, in sicer v oni izid, kterega si večina našega naroda želi. Strah nas obhaja — mi to očitno pripoznavamo — da se z našimi vodjami ne bi zavrtna igra igrala. Z oglodanimi kostmi se ne bomo zadovoljili, tudi s kosom mastnega mesa ne, mi hočemo celega vola s kožo, kostmi in mesom vred. Če bodo naši vodje, kakor bi morali, na glas javnega našega mnenja slušali, ne bodo ni za dlako od naših terjatev popustili. Mi volimo, kakor Čehi, raje še nekoliko let trpeti, in potem vse doseči, nego se denes s polivičarstvom zadovoljiti ter si za bodočnost roke vezati. — Naše stanje nasproti ogerskej vladi je čisto drugačno, nego, da paralelo potegnemo, stanje českega naroda nasproti dunajskej vladi. Prebivalstvo naše dežele ni utrakvistično kakor na Českem, kjer je nemški živelj, dasiravno brojevno v manjšini, vendar tako jak, da svobodno in brezobzirno gibanje česke večine vidno zavira. Mi Hrvati imamo sicer tudi svoje križe in težave z Magjaroni, ali ta stranka je očitno na izumiranju. Čehi bore se s cislajtanskimi Nemci, imajo čimi moralno in materialno podporo in zaslombo v nemškem cesarstvu, mi se pa nasprotno imamo boriti samo s peščico Magjarov, izoliranih v Evropi, ne državno še manj pa kulturno jakih. Pešta nas Hrvate ne more tako muštrati, kakor Čehi Dunaj muštra, mi smo za ogersko vladu, relativno vzeto, veliko večja peza, nego Čehi za dunajsko vladu. „Ne za dlako!“ to je denes parola v Zagrebu.

Naj bolj se suče govorica okolo naimenovanja bana. Glasovi iz Pešte pravijo, da bode v prihodnje naše bane vkupno (hrvatsko-ogersko) ministertvo naimenovalo. Če se bode to uresničilo, česar večina našega naroda nikoli odobrila ne bode, potem mi ne bomo nikoli tako zvane „parlamentarne“, iz večine našega narodnega zastopstva proizšle vlade imeli. Magjari nam bodo Raucha za Rauchom, Albo za Albom kot bane postavljali. Glasovi iz Dunaja pa pravijo, da bode v prihodnje naš sabor, kakor je to noter do leta 1848. bivalo, trojico kandidiral, in kralj enega izmed te trojice za bana imenoval. Ban je bil od nekdanj za kraljem najvažnejša oseba v naši deželi. On ni bil navaden namestnik, kakoršni n. pr. v cislajtanskih deželah na čelu politične uprave stoje, ampak naš ban je bil do leta 1848. to, in še več, kar je bil palatin na Ogerskem. Naš ban ni bil samo vrhovni civilni, ampak tudi vrhovni vojniški poglavar v deželi. On je bil v pravem pomeni besede podkralj. Še le Bach potisnil je našega bana v vrsto navadnih provincijalnih namestnikov, vendar mu pa vojniškega poveljništva ni vzel. To so še le Magjari storili, naimenovavši leta 1867. Raucha prvim civilnim banom, kar pa ni bil noben napredek v razvitku našega političnega življenja, kakor se je to tačas hvalisalo. Naša terjatev glede bana gre na to, da se banstvu vse stare prerogative povrnejo, ter da se zmerom iz večine našega sabora vzame.

Iz Dunaja, 4. jan. (Izv. dop.) Čudna so pota božje previdnosti, pa tudi pota naše avstrijske politike. Hamlet je vedel, kako se „zdravi barvi sklepa“ bledost misli nabolniči. In preveč Hamletov imamo povsod, tudi v našem federalističnem taborju. So ti sklenili tam v stari Pragi na shodu federalistov, ne iti v državni zbor, — ako Kellersperg ali Auersperg razpusti „illegalne“ zbore. In če fama prav govori, ni ga bilo nobene odločnejšega za „ne iti,“ nego je bil Tirolec „pater“ Gruter. In Smolka, pošteni Poljak, Saul med proroki, je baje obžaloval, da so njegovi rojaki tako malo zanesljivi. Zdaj pa vidimo obadva v tem rajhsratu. Greuterju se je v tirolskih gorah naenkrat dolg čas zdelo, prijetneje je z naočniki na nosu, križem roke na brbtu med „slavnimi“ poslanci ustavovernosti šetati po lesenjači. Potreba pa je to, da se „kontakt“ z višjimi krogi ne izgubi. Da se s tem neznačajnim postopanjem mizerno življenje obupanega rajhsrata daljša, — kaj za to.

Drugi pa so — ravno tako trdni in zvesti federalizmu — Dalmatinci. Ti niti v Pragi niso bili. Pop Danilo je antišambrinal okolo ustavovnih ministrov in ministrskih kandidatov in prosil milosti za dalmatinski zbor, boječ se menda tudi za sebe. In narejen je bil kompromis: Dalmatinci niso šli v Prago h konferenci, za to je ostal dalmatinski zbor skupaj, in ni bil razpuščen. To so nevesele stvari.

In Slovenci? Da, tudi teh eden mora tu biti. Črne se je že navadil med „nobel“ gospodi biti in ustavo reševati. Na Goriškem, na njegovem posestvu je dolgočasno, tu se bolje sedi zraven svojega in Marušičevega prijatelja barona Pino, zdaj bukovinskega pašata. Edinost z drugimi Slovenci, dostojnost in slovanska čast goriških Slovencev, — kaj tega treba.

Tako zdaj k odvažnemu in do cilja vodečemu delovanju, k „slogi“ federalistov, ne manjka nič nego to, da še kranjski Slovenci pridejo sem na slavo „ustavover“ kot pomočniki sklepovanja-zmožnosti decemristov, in brabri Čehi, bodo sami borili se za svojo in — našo stvar!

In vendar, kako izdatna bi lahko bila skupna opozicija. Ustavoverne vidimo v taki zadregi, v taki zmešnjavi, kakor še nikdar niso bili. Kakor otroci, prijemljejo se denes tega, kar jutri proč vržejo, ta terja to, oni drugo, ta svari pred navsveti, ktere oni kot edino rešilne priporočila. Eden hoče Poljakom vse dovoliti, drugi malo, tretji nič. Eden hoče naj cesar na ustavo priseže, drugi naj se Hohenwartu pravda napravi, ker je spravo hotel uresničiti, tretji jezdiha svoje direktne volitve — vseh pa je strah, da se umeteljno poslopje ustavoverstva čez noč ne bi zgrudilo v svoj nič.

Politični razgled.

„Državni zbor“ bode kakor „Wanderer“ piše 11 ali 12. januarja vkup stopil. Ali bode tudi kranjske Slovence v svoji sredi videl, tega ne verujemo dokler ne bomo videli. — Odbori delajo tiho in ne izve se ničesa, kaj Adolf Auerspergov modrost ugane, ali kako si Nemci v novejši dobi stiske mislijo različne svoje rešilne postave: nagodbo s Poljaki, direktne volitve itd.

Ako se sme „N. fr. Pr.“ verjeti, so se razgovori zaupnih mož hrvatske narodne stranke z Magjari razbili. Po velikem posvetovanji, ktero so ogerski ministri na Dunaji imeli, in pri katerem se je spomenica hrvatskih narodnjakov brala, reklo se jim je da se njih terjatve ne sprejemajo, da pa naj jih narodnjaki v „prihodnjem“ hrvatskem deželnem zboru kot navsvet predložijo. — „Obzor“ prinaša oster članek proti „Mefistu“ Andrašiju, iz ktereга članka milimo čitati, da je Andrassy bil proti pomirjenju ogerske vlade s Hrvati, menda iz same jeze in nevoščljivosti, da bi njegov naslednik Lonyay storil nekaj za ogersko krono važnega, kar on ni mogel. Ako so se dogovori res razbili, je torej Mefisto Andrassy tu tako „srečno“ intrigiral kakor pri padci Hohenwartovem. — Magjari še baje niso naredili novega plana, po katerem bodo na Hrvatskem postopali. Torej se še ne ve, ali bodo hrv. sabor 15. skupaj stopil, ali ne.

Poljska resolucija, ktero je gališki zbor sklenil v septembru 1868, in ktero so gališki poslanci zdaj v državnem zboru zopet na dnevni red postavili terja: da gališki zbor sam določuje o načinu volitve v državni zbor (torej je proti direktnim volitvam); da ima Galicija samostalno uredjivanje trgovinskih komor, postavodajo o kreditnih in zavarovalnih zavodih in hranilnicah, da določuje osnove za ljudske in srednje šole, postavodajstvo o vseučiliščih, o kazenskopravnih in policijskih rečeh, organizacijo sodništva in upravnštva, postavodajstvo o občinah, uredjenje razmer Galicije k drugim deželam. Za plačevanja iz teh naprav izraslih stroškov ima se iz državnega zaklada gotova svota deželnemu zboru na razpolaganje dati; deželno premoženje pripade deželnim fondom,

solnice se ne smejo prodati in z davkom obložiti brez privoljenja deželnega zbora; v deželi se ustanovi posebna najvišja sodnija, za notranjo upravo imenovana vlada je deželnemu zboru odgovorna; Galicija ima v kronnem svetu svojega ministra. — To so glavne terjatve poljske resolucije.

Kakor je bavarski finančni minister povedal v eni zadnjih sej razdelilo se je na Nemškem od privojkovanega denarja na posamezne države 153,334.000 tolarjev. Deli se v isti razmeri, v kateri se je po številu vojakov kaka nemška država vojske udeleževala. Kako se je in se bode ta denar rabil, o tem obetajo vladnih predlog.

Razne stvari.

* (Navinogradniški šoli v Mariboru) je imenovan za pomagalnega učitelja neki gospod Jožef Kalmann, do sedaj praktikant v Klosterneuburgu. Pravijo, da zna slovenski jezik, ker je njegov oče bil oskerbnik v Mokronogu na Kranjskem.

* (Devetnajst tatov) so ujeli pred kratkim blizu Celja in našli pri njih okoli 500 ukradenih reči. Razen teh devetnajstih je še 13 ljudi v preiskavi kot deležniki zločinstva. Končna obravnava bode v kratkem.

* (Izpraznene službe.) Pri finančni direkciji v Ljubljani služba računskega oficijala (XI. dietni razred, 500 gld.); prošnje do 11. januarja imenovani direkciji. Služba okrajnega ranocelnika v Vinici (126 gld.); prošnje s potrebnimi dokazi, med temi dokaz znanja slovenskega jezika do konca februarja okrajnemu glavarstvu v Črnomlju. Služba učitelja v Planini (210 gld.); prošnje do konca januarja okrajnemu šolskemu svetu v Črnomlju.

* (Zmrznil) je blizu Žužemberga 71leten berač, ktereга zaradi nesnage niso nikjer hoteli. Enaka osoda je zadela 62letno beračico v gornjem Tuhinju.

* (Pitansk vol je bil ukraden) blizu Šmarja na Štajerskem nekemu posestniku. Tatje so ga v bližnji hosti ubili in boljše dele odnesli, slabše pa pustili.

* (Iz Celovca) se nam piše: Slava tukajšnjim čitalničarjem; odstopili so dijakom blagovoljno prostore čitalnične, da se morejo dijaki vaditi v slovenskem petju. — Naš pevski zbor krepko napreduje pod vodstvom gg. Trobeja Mavriča in Pukla, tukajšnjih vojakov prostakov. To so namreč tisti gospodje, o katerih je „Slovenski Narod“ enkrat že govoril. Kot osmošolci so lani v Celji dobili dovoljenje enoletno prostovoljno služiti. A zaradi neke malostne zamude poljubilo se je neumrlim bogovom in železni volji obrista Giorgija, da hočejo te dijakove-vojake po sili na tri leta oskrbovati s „hlačami plavkami in suknjo belko.“ — Glasovir in druge stroške tudi le naši mecenati blagodušno opravljajo. Pravom torej žele, da bi se napravil v deželni hiši enkrat v tej zimi slovesen koncert. Toda nekoliko udov našega zbora se boji nemčurske kritike. Nemčur še ni nikoli Slovana hvalil — tudi nas ne bode — in kdor hoče nemčurske hvale čakati, podoben je židom, ki na Mesija čakajo. Mi pa bomo imeli koncert ad majorem Slovenije gloriam!

* (Cesar in vojak na straži.) Cesar stanuje poleti v Schönbrunn, gradu blizu Dunaja in vstaja tedaj med peto in šesto uro zjutraj, pije kavo, kadi eno viržinijo in potem bere časopise. Tako je storil tudi pretečno poletje eno jutro in šel po kavi v Schönbrunnski vrt časopise brat. Čez nekaj časa pride nazaj do gradu, pa stražnik pri onih stranskih vratih, skorj ktera je cesar v vrt šel, ga ne pusti skozi vrata nazaj, rekoč da samo cesar sme skozi tista vrata. Cesar mu reče, da je cesar, pa ker je bil prav v navadni obleki, mu vèjak ne verjame in mu z bajonetom v grad brani. Na to gre cesar v Schönbrunnsko stražnico in prosi stražo vodečega oficirja, naj gre z njim

do onega stražnika in potrdi, da je on res cesar. (Vojak, ki je tedaj na straži bil, ko je cesar iz grada šel, je poznal svojega najvišjega gospoda, oni, ki je za njim prišel na vrsto in tedaj stražil, ko je cesar nazaj iti hotel v grad, pustil.) Oficir pove vojaku, da ima cesarja pred seboj in potem je cesar smel iti skozi ona vrata. Precej potem vojak namestijo z drugim, ga peljejo v stražnico in tam — je bil pohvaljen, da je njemu dane ukaze tako vestno spolnoval. Cesar sam pa mu je poslal eno pest najnovejših dvajsetic.

* (Opis sveta in posebno naše zemlje.) — O taki knjižici gosp. J. Godina-Verdelški piše iz Trsta (kjer stanuje v hiši št. 28 „via Farnedo“) „Razodelo je že pred nekimi tedni več tukajšnjih kmetov svojo željo, da bi radi imeli kako knjižico ki bi obsegla kratek, pa prav razumljiv poduk o marsikterih bolj važnih rečeh zadevajajočih vesoljni svet, in pa posebno našo zemljo. Opomnili so sicer ob enem pri tem, da bi takšna knjižica bila jako dobra in potrebna tudi za njih otroke. Moral sem jim obljubiti, da se bom jaz spisovanja te knjižice lotil, kar jih je jako veselilo. Spisal sem bil sicer že pred nekimi leti nekaj zastran tega za „društvo sv. Mohora“ pod naslovom: „Kratek razgled sveta, in posebno naše zemlje;“ a to se mi zdaj dozdeva premalo, in potrebuje primerne razširjatve, in tudi boljšega pojasnila. Tej knjižici bo priložena podoba zemlje že zdaj napravljena, da bo poduk čedalje bolj lahek in bolj vspešen. — Upam, da bodo tudi gg. učitelji našega naroda po njej radi segli; saj posebno njim se podaja večkrat prilika, da jo pri svojem važnem opravilu porabijo na korist učencem. Cena bo znesla samo pet in dvajset soldov. Naročbe naj se mi dajo na znanje do konca meseca svečana s „korespondenzkartami“ ali pa tudi že zdaj navadnimi nakazovalnimi pismi, če se pošlje, se vé, ob enem naročnina. — Omenjam sicer pri tej priliki še to, da bo moja knjiga: „Opis in zgodovina Trsta in njegove okolice,“ ktere je izšlo dozdej že 21 snopičev ali 344 strani, bo izhajala še do konca meseca septembra 1872. leta; je tedaj še devet snopičev, za ktere zneso naročnina šestdeset soldov. Vsa knjiga bo obsegla po tem takem 490 strani.

* (Chorinsky,) kteri je bil s svojo ljubico Julijo Ebergenyi vred pred nekimi leti obsojen na 20 (oziroma 18) let ječe zaradi umora svoje žene s strupom, je 30. decembra v norišnici v Erlangenu, kamor so ga iz ječe spravili, Ebergenyi pa še živi in napenja vse moči, da bi dobila pomi-loščenje.

* (Ženski telegrafisti.) Na novega leta dan je pri cek. centralni telegrafovi postaji 40 gospodičin v službo stopilo kot telegrafične uradnice s plačo mesečnih 30 gl. Pri privatnih telegrafih so že poprej tudi ženski uradniki službe opravljali.

* (Za univerzo v Carigradu) dela turška vlada priprave in jo hoče ustrojiti po poriški visoki šoli.

* (Uskoki iz avstrijske vojske.) Ruski „Oděski Vjestnik“ pripoveduje, da je nedavno 10 avstrijskih vojakov v Rusijo dezertiralo, in da so še vedno taki uskoki po gostem videti. — Tako je magjarska Avstrija priljubljena.

* (Vojaške premembe.) Kranjski (17.) polk pešcev baron Kuhn je dobil novega poveljnika v osebi gospoda Al. chev. du Hamel de Querlonde, do sedaj polkovnika v 7. (koroško-slovenskem) polku pešcev baron Maroičič.

Izv. Telegram „Slov. Narodu.“

Iz Celja, 5. januarja.

Ob sedmi uri zvečer se je sodba v novo-veški stvari razglasila. Obsojeni so vsi zaradi prestopka. Eden na tri mesece, trije na dva meseca, eden na šest tednov, sedem na tri tedne, trije na štirinajst dni. — Razun štirih so se vsi pritožili. Ne ve se, ali se je državni pravdnik, kteri je plediral za obsodbo zaradi zločina, tudi pritožil.

Dunajska borsa 1. januarja.

Enotni drž. dolg v bankoveih	62	gld.	84	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	"	"
Kreditne akcije	338	"	"	"
Srebro	114	"	75	"
C. k. cekini	5	"	38	"
Napol.	9	"	16	"

Poziv.

Tisti gospodje, ki nabirajo podpise za zaupnico Hohenwartu, pa do sedaj še niso pol vrnili, se uljudno prosijo, da jih najdalje do 15. t. m. na dotično mesto dopošljejo.

Za Tomšičev spominek.

Prenesek	1717	gld.	80	kr.
Gosp. Franc Vidic, duhovni pomočnik v Kanalu	—	"	90	"
" Luka Držečnik v Arlici	1	"	50	"
" Sahač Anton, kaplan v Ribnici	1	"	20	"
Skup	1721	gld.	50	kr.

Listnica opravištev. Ker smo sedaj z opravi preobloženi, ne moremo odgovoriti vsem dopisom, pa bomo o svojem času vsem ustregli.

Izvrsten prostor [2-2] za kupčijo z obrodki.

V trgu Šmarje pri Jelšah (pod Celjem) se daje ena hiša trgovcu, ki se peča s kupčijo s

špecerijo, krojnim blagom, železom in obrodki, pod skrajno ugodnimi pogoji v najem, in se za prvo leto nikakoršna najemnina ne tirja.

Natančneje pri lastniku:

France Skaza, Šmarje pri Jelšah.

Kovane uradno preiskavane decimalne vage četirioglate oblike:

Nositeljna moč:	1	2	3	5	10	15	cent.
Cena, gld.	18	21	25	35	45	55	
Nositeljna moč:	20	25	30	40	50	cent.	
Cena, gld.	70	80	90	100	110		

Balancirne vage:

Nositeljna moč:	1	2	4	10	20	30	ft.
Cena, gld.	5	6	7.50	12	15	18	
Nositeljna moč:	40	50	60	70	80	ft.	
Cena, gld.	20	22	25	27.50	30		

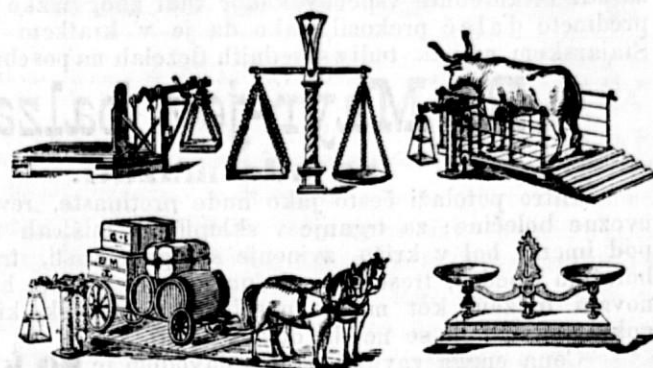
Vage za širino z železnim obročjem in utegi (gevihti):

Nositeljna moč:	15	20	25	30	40	50	cent.
Cena, gld.	150	170	200	230	300	350	

Mostne vage:

Nositeljna moč:	50	60	70	80	100	cent.
Cena, gld.	350	400	450	500	500	
Nositeljna moč:	120	150	200	300	cent.	
Cena, gld.	600	650	750	900		

L. Buganly & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Dalje vse sorte druge vage in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na pošto poduzetje ustreže precej: (11-49)

Neverjetno, pa vendar resnično je,

da se spodaj zaznamovane regulirane

Le gld. 10 prav angleška srebrna cilindrična ura s kristalnim steklom, kalzalom minut, s fino verižico vred iz pravega talmi-zlata, z medaljonom in garantilnim pismom; bolj fine gld. 12, 14.

Le gld. 19.50 prav angleška, prečno v ognji pozlačen srebrni kronometer z dvojnimi plaščem, prečno emailiran, s fino verižico vred iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 15.50 prav angleška, prečno v ognji pozlačen srebrni kronometer z enojnim plaščem z verižico vred, medaljonom in garantilno pismo.

Le gld. 14 prav angleška dobra ura iz talmi-zlata, cilindrična, najnovejši fazon, z dvojnimi kristalnimi stekli, kjer se tudi zaprti kolesje vidi, z verižico, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 14 ura v talmi-zlatu z dvojnimi plaščem, savoneto, skakalcem in kristalnimi stekli, z verižico vred iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 15 ali 18 prav angleška remontoar à la Prince of Wales, najmočnejše vrste s kristalnimi stekli, kolesjem iz nikla v pravem čistem talmi-zlatu; te ure imajo prednost, da se lahko brez ključa

ure po tako nizki ceni prodajajo.

navijejo; k takim uram dobi vsaki verižico iz talmi-zlata z medaljonom in garantilnim pismom vred zastoj.

Le gld. 15 ali 18 čisto majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, z verižico vred iz talmi-zlata za okoli vratu in garantilnim pismom.

Le gld. 13 srebrna cilindrična ura s skakalcem in močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom vred iz talmi-zlata.

Le gld. 22 prečna srebrna siderna ura na 15 rubinov z prečno verižico in medaljonom iz talmi-zlata.

Le gld. 24 srebrna remontoarna ura, ki se da brez ključa naviti, z verižico iz talmi-zlata in medaljonom vred.

Le gld. 30 do 36 zlatna cilindrična ura št. 3 z verižico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 40 do 70 zlatna siderna ura z verižico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Le gld. 24, 26, 28 zlatna ura za gospe z verižico iz talmi-zlata, medaljonom in garantilnim pismom.

Srebrna cilindrična ura s 4 rubini	od gld.	10	do	12	remontarne ure s sidrom, prave, ktere se dajo z obodom naviti	od gld.	28	do	30	detto dvojni zapor, 8 rubinov	od gld.	40	do	48
" detto z zlatim robom, na skok	od gld.	13	do	14	" remontoarne ure z dvojnimi zaporom	od gld.	35	do	40	" detto emailirane z diamanti	od gld.	50	do	65
" detto za gospe	od gld.	13	do	18	" remontoarne ure s kristalnimi stekli	od gld.	30	do	36	" sidrne ure s 15 rubini	od gld.	35	do	44
" na cilindru, z dvojnimi zaporom	od gld.	15	do	17	" vojne remontoarne ure	od gld.	38	do	45	" detto bolj fine, zlat plašč	od gld.	45	do	60
" detto s kristalnimi stekli	od gld.	14	do	17	" Zlate na cilindru, zlat št. 3, 18 rubini	od gld.	30	do	36	" s sidrom in dvojnimi zaporom	od gld.	55	do	58
" ure s sidrom na 15 rubinov	od gld.	16	do	19	" ure za gospe s 4 in 8 rubini	od gld.	25	do	30	" detto z zlatim plaščem	od gld.	65	do	120
" detto, bolj fine, s srebrnim plaščem	od gld.	20	do	23	" detto emailirane	od gld.	30	do	36	" detto s kristalnim steklom	od gld.	45	do	75
" s sidrom z dvojnimi zaporom	od gld.	18	do	23	" detto z zlatim plaščem	od gld.	35	do	40	" ure s sidrom za gospe	od gld.	40	do	48
" s sidrom, bolj fine	od gld.	24	do	28	" detto emailirane z diamanti	od gld.	38	do	48	" detto s kristalnimi stekli	od gld.	45	do	60
" angleške s sidrom s kristalnim steklom	od gld.	18	do	25	" detto s kristalnim steklom	od gld.	36	do	45	" detto z dvojnimi zaporom	od gld.	50	do	56
" vojne ure s sidrom, dvojni zapor	od gld.	25	do	16						" remontoarne ure	od gld.	70	do	100

Srebrne urne verižice po gld. 3.50, 4, 5, 6, 7, 8 do gld. 10.

Verižice iz talmi-zlata, kratke, po gld. 1, 1.30, 1.60, 2, 3, 4, 5, 6, dolge, * 1.60, 2.50, 3, 4, 5, 6 in 7.

Ure se menjujejo.

Vse ure so iz blaga prve vrste in se ne smejo zamenjavati z drugimi navadnesorte.

N. Glattau, Uhrmacher, Wien, Kärntnerstrasse Nr. 51, Palais Todesco.

Praktično občinstvo zdaj le redko še kupuje in nosi lišp iz pravega zlata, kateri silo denarja požre, ker za prečudno dober kup imamo, kar pravo zlato (56-5)

novo iznajden metal

Tal mi - zlato!

Pravo le tukaj

Pravo le tukaj

Patent N. Glattau-a.

Garantira se, da se ta lišp tudi po dolgoletni noši ne spremeni, da se ne da ločiti od prav zlatega in da se po sledeči nizki ceni prodaja, zato da si ga vsakdo pripraviti zamore.

Lišp za gospe:

- 1 krasna broša, kr. 80, gld. 1, 1.20, 1.80, gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
- 1 par uhanov 80 kr., gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
- 1 garnitura broša in uhani po enem okusu gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50, 8, 8.50, 9.
- 1 mičen ovrtnik za gospe, s križcem 85 kr., fin gld. 1, prefin gld. 1.50, nartinejši gld. 2, 2.50.
- 1 fečez zapetnik gld. 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7.
- 1 krasen medaljon, kr. 50, 80, gld. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, nartinejši gld. 3.50, 4, 5.
- 1 eleganten prstan s kamni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
- 1 mičen lišp za okoli vratu z medaljonom gld. 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50.

Lišp za gospode:

- 1 elegantna, najmodernejša verižica za uro gld. 1, 1.30, 1.60, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, z medaljonom, gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6.
- 1 dolga verižica za okoli vratu, neločljiva od pravzlate, gld. 1.80, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7.
- 1 fina igla za šale ali vratnike, kr. 50, 80, gld. 1, 1.50, 2.
- 1 prefin medaljon za na urne verižice za gospode, gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

- 1 fin prstan za gospode s kamni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50, 4.
- 1 zvezek urnih navetkov 40, 60, 80 kr.
- 1 par nartolj modernih gumb za manšete z emailiranimi kamni ali brez njih kr. 50, 80, gld. 1, 1.50, 2, 2.50.
- 1 garnitura predraščanih in manšetnih gumb po enem okusu kr. 50, 70, 85, gld. 1, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Briljanten lišp, tako izpeljan, ko pravi, tako da celo poznatelj prekanji. Ta lišp je iz pravega kineškega srebra ali iz pravega talmi-zlata, kamni iz gorskega kristala, z diamantovim prahom brušenega, tako da nikdar živega blišča ne izgubijo. Najfinejše sorte so v pravo srebro vkovane.

- 1 broša gld. 1.50, 2, prav fina gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
- 1 par uhanov gld. 1.50, 2, popolnem finih gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
- 1 par predraščanih gumb gld. 1.10, 1.50, 2.
- 1 par manšetnih gumb, gld. 1.80, 2.80, 3, 3.50.
- 1 igla za ovrtnik gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3.
- 1 briljanten prstan, prefin, gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5.
- 1 zapetnik z briljantnimi kamni nastavljen, gld. 2, 2.50, 3.50, 4.50, 5.50.

Lišp za žalost in črni modni lišp

v najelegantnejših fazonih iz jeta, lave, bivolovega rogu in ponarejenega jeta.

- 1 garnitura, broša in uhani po enem okusu le kr. 30, 40, 60, 80, gld. 1, 1.30, 1.50, popolnem fina, gld. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4.
- 1 braseleta kr. 30, 50, 80, gld. 1, 1.50.
- 1 verižica za okoli vratu s križcem v bivolovem rogu kr. 45, v kavčuku kr. 65, 80.
- 1 garnitura predraščane in manšetne gumb kr. 25, 35, 50, 80.
- 1 urna verižica kr. 20, 30, 50, 80.
- 1 dolga urna verižica kr. 30, 50, 80.
- 1 gumba za ovrtnik 5 kr.
- 1 eleganten obroč za lase gld. 35, 50, 80.

Večno dišeči lišp iz naravnih indijske rastline, ki naravno vonjavo vedno obdrži in je po najnovejši modi nart. Eleganterega ko ta lišp nij in zavoljo vonjave je zelo priljubljen. Če gospa garnituro tega lišpa nosi in v kak salon pride, ga v malih minutah parfumira.

- 1 broša kr. 80, gld. 1, 1.20, 1.50, 2, 3.
- 1 par uhanov kr. 80 do gld. 1, 1.20, 1.50.
- 1 braseleta kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 ovrtnik kr. 60, 80 do gld. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50.
- 1 urna verižica za gospode, dišeča gld. 1.40.

Kdor te reči hoče, naj se obrne pismeno ali osebno samo in edino na

N. Glattau-ov prvi pariški bazar za Avstrijo na Dunaji,

v koroški ulici 51, palača Todesco.

Naročilna pisma se lahko pišejo v vsakem jeziku. Pošiljanje v provincijo se godi za povzetje ali za pred poslan denar. Popolna kazala cen se zastoj pošiljajo, če se želé.

